REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. Manuscripte nu se retrimet.

INSERATE se primesc la ADMINISTRAȚIUNE în Brașov și a următórele Birourĭ de anunciurĭ:

În Viena: M. Dukes Nachf. Max. Augenfeld & Emerich Lesner, Heinrich Schalek. Rudolf Mosse. A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. În Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Karolyi & Liebmann.

PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. — Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială

RECLAME pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXIII.

„GAZETA“ iese în fiăcare ḑi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl.
N-rii de *Duminecă* 2 *fl.* pe an.

Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 francĭ.

Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.

Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. — Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 259. Brașov, Miercurĭ-Joi 23 Noemvrie (6 Decemvrie). 1900.

Cum le merge Sașilor?

O plăcută sensațiă a produs între Sașii ardelenĭ raportul publicat în foile din Budapesta despre o scurtă convorbire dintre Majestatea Sa și deputatul sas guvernamental al Cohalmului Francisc Pildner, după un prânḑ la curte, la care fusese învitat între alții și acest deputat. Reproducem mai jos acésta convorbire, după cum a fost publicată în „Budapester Tageblatt“, în care scim, că Pildner a debutat cu mai mulțĭ articulĭ avênd de scop a arăta, că este cu putință ca naționalitățile, și în deosebĭ Sașii sĕ pótă trăi și sĕ se pótă desvolta pacĭnic între marginile legilor sub sistemul actual, înaugurat de ministru-președinte Szell.

Cu ocasiunea cercului, ce s'a făcut în jurul monarchului după prânḑul amintit, Majestatea Sa s'a adresat și către numitul deputat în limba germană întrebându-l, „décă este Sas din Ardeal“, s'a esprimat apoi cu cuvinte măgulitóre asupra obiectelor de artă săsescĭ, ce au fost espuse în Paris și, în fine, a sciricit dela el „cum le merge Sașilor“.

Două momente din acéstă convorbire au trebuit sĕ facă, firesce, cea mai bună impresiune asupra Sașilor. Cel dintâiŭ este, că Majestatea Sa s'a adresat către deputatul sas în limba germană. Ḑiarele săsescĭ din Brașov și din Sibiiu vĕd în acésta ca și în întrebarea despre „cum le merge Sașilor“ o recunóscere a individualității poporului săsesc și fac o asemĕnare între modul cum capul statului respectéză individualitatea națională a fiă-căruia, pe când funcționarii ungurĭ de tóte gradele cred a fi datorĭ oficiului și patriotismului lor, de a vorbi cu fiă care numai ungurescе, pornind dela ideia falsă, că fiăcare cetățén ungar este Maghiar. Faptul ce-l relevéză aceleașĭ foi, că Majestatea Sa este însușĭ German, nu cade aicĭ atâta în cumpănă, cât faptul, că monarchul vorbind cu unul și altul dintre óspeții sĕi, șĭ-a schimbat de-odată limba de conversațiă și a agrăit pe deputatul sas în limba lui maternă.

Este fără îndoială o dovadă de părintéscă bunăvoință și interesarea Majestății Sale de partea, ce au avut'o Sașii la espunerea obiectelor de artă și mai ales întrebarea: cum le merge Sașilor? „Așa întrébă un principe, care e îngrijat de binele tuturor grupurilor supușilor sĕi“ esclamă „Sieb. D. Tagblatt“.

Tóte aceste momente din amintita convorbire au trebuit sĕ causeze numai bucuriă Sașilor. Alta este cestiunea, décă ei pot sĕ fiă tot așa de mulțumițĭ cu rĕspunsul, ce l'a dat Pildner Majestății Sale, arătând cum le merge Sașilor.

In punctul acesta, abstragênd dela accentuarea firéscă a tradiționalei credințe către tron și patriă, foile amintite săsescĭ divergéză întru cât-va în opiniunĭ. „Kronstädter Zeitung“ de aicĭ relevéză mai mult ca fóia din Sibiiu posiția, ce o are deputatul Pildner ca membru al partidei guvernului, care posițiă nu i-a permis a spune ceea ce în acel moment trebuia sĕ spună ivindu-se ocasiune rară pentru acésta. Pildner s'a mărginit a accentua, că Sașii se simt fericițĭ așĭ puté împlini sub prea înaltul scut problemele patriotice, ce li sunt date. Acésta accentuare a „problemelor patriotice“ cuprinde în adevĕr ceva, ce prea îțĭ aduce aminte de frasele șoviniștilor guvernamentalĭ.

Ḑiarul brașovean găsesce decĭ, că numitul deputat nu s'a folosit de estraordinara ocasiune, ce i-s'a dat și ḑice, că décă ar fi întrebuințat'o cum se cerea, ar fi trebuit sĕ rĕspundă monarchului, că Sașilor le merge fórte rĕu, căcĭ limba germană se persecută și li-se face din ḑi în ḑi mai grea îngrijirea de cultura lor naționala; tot mai mult se restringe folosirea limbei germane în contra legii și a dreptății etc.

In ḑilele și în împrejurările de adĭ a fost în adevĕr ceva neobicĭnuit interesul, ce l'a arătat monarchul cu ocasiunea unui prânz la palatul din Buda pentru naționalitatea săséscă din Ardeal. Intêmplarea a voit sĕ nu se pótă adresa decât la un deputat guvernamental sas. Pildner însĕ nu este nicĭ Stransky, nicĭ Paçak și așa a rĕspuns cum a creḑut mai bine, după vederile lui, ca un aderent înfocat al actualului ministru-președinte.

Majestatea Sa este informat de consilierii sĕi ungurĭ, că Sașii sunt mulțumițĭ cu starea lucrurilor. Astfel dér rĕspunsul lui Pildner a putut contribui numai a-l întări în acéstă părere.

Majestatea Sa și Sașii. Foile unguresci scriu, că din incidentul ultimului prânḑ dat la curte, Joia trecută în Buda, între alțĭ mulțĭ deputațĭ se afla și Francisc Pildner, deputatul cercului Cohalm. Majestatea Sa monarchul s'a adresat către Pildner în limba germană cu următórele cuvinte:

— „D-ta ești Sas din Ardeal?“

— „Da, Majestate“ rĕspunse Pildner, „cu ocasiunea espunerei în museul artelor industriale a obiectelor de artă, destinate a fi trimise la esposița universală din Paris, am avut onórea a Vĕ fi presentat.“

— „Da, îmĭ aduc aminte, că Sașii au espus în adevĕr obiecte de artă fórte frumóse și rare. Cum le-au plăcut celor din Paris? Ai fost d-ta în Paris?

— „Am fost, Majestate, și mai de multe orĭ am fost martor, cum obiectele de artă săsescĭ espuse s'au bucurat de o atențiune măgulitóre atât din partea marelui public, cât și din a bărbaților de specialitate.

— „Mĕ bucur a auḑi aceste, căcĭ într'adevĕr au fost espuse din partea Sașilor lucrurĭ frumóse și demne de vĕḑut. Cum le merge Sașilor?

— „Majestate“, rĕspunse Pildner, „suntem fericițĭ, că sub prea înaltul scut, urmând tradițiunilor părinților noștrii — *sub umbra alarum tuarum* — putem în credință către tron și patriă, în întărirea economică a situațiunii nóstre, sĕ ne împlinim problemele, ce ni sunt date“.

— „Asta-i fórte frumos,“ ḑise monarchul, „mĕ bucur, că aud acésta“.

Din Bucovina.

Alegerea de electorĭ în Storojineț.

Dușmanii naționalității române din Bucovina șĭ-au pus gând rĕu față cu frații noștri. La alegerile de *electorĭ* ei esercită cel mai detestabil despotism și volnicia cea mai nerușinată. Étă, anume după „*Deșteptarea*“ din Cernăuțĭ, ce s'a petrecut la alegerea de electorĭ în Storojineț:

Marțĭ în 27 Noemvrie la 7 óre diminéța s'a strîns tot ce este Român în Storojineț, condus de d-l Dr. Iancu cav. de *Flondor*, părintele N. Filievicĭ, Dr. N. Blându și alții, înaintea primăriei comunale. Erau peste 500 țĕranĭ. Pe partea dușmană o minoritate de jidanĭ, ultima categoriă, ruptĭ, defecțĭ, de te prindea mila. Inceputul alegerei era fixat la órele opt. La sosirea comisarului Krzyzanowski împreună cu asistența sa din Cernăuțĭ, comisarul guvernial Prokopowicz, încunjurațĭ de vr'o 24 gendarmĭ, rêndurile Românilor se sparg, pe când jidanii se aruncă cu putere spre ușile și ferestrile primăriei. Comisia se compune din d-l Dr. Flondor, comisarul Krzyzanowski, primarul Füllenbaum.

Dr. Flondor cere sĕ se deschidă feréstra, ca alegĕtorii sĕ pótă auḑi când se va striga numele lor. Comisarul urméză cererei; îndată-ce vede însĕ, că procedura acésta devine periculósă pentru lista guvernului, închide iute feréstra. Dr. Flondor protestéză energic contra acestei apucăturĭ dușmănóse. De acuma încep volniciile ne mai pomenite. Țĕranii noștri vĕḑênd, că jidanii întră prin feréstră, pe când, ei bieții, sunt oprițĭ de zidul baionetelor, încep a înainta cu puterea. Jandarmii nu-i lasă împingêndu-i cu puștile înapoi. De-odată se aud strigăte de ómenĭ rănițĭ. Se nasce o gălăgie de nedescris. Sĕ vĕd capete pline de sânge. Priveliștea acésta fiorósă, sângele ce bulbucă păraie-păraie, vîră furiă cumplită în sufletele celorlalțĭ țĕranĭ, încât în fiă-care minut se aștepta bubuitul puștelor jandarmerescĭ.

In momentul acesta se deschide feréstra și Dr. Flondor apare, ridicându-șĭ glasul și brațele și începênd a liniști poporul, pe când afară îșĭ dau tot atâta muncă părintele Filievicĭ și Dr. Blându. După o

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Curier parisian.

I. Esposiția din 1900.

(Urmare.)

Mai sinceră a fost *Spania* cu pavilionul ei.

Un palat bogat, admirabil de frumos, un palat ca din povești. In fața lui te opreai esclamând: „a fost odată, ca nicĭodată“. De treceai pragul, întrai în nisce sălĭ marĭ și góle; numai pe părețĭ nisce gobelinurĭ valoróse.

Atât a mai rĕmas din Spania de odinióră... o gloriă trecută, de care móre.

Alta e impresia, ce ți-o făcea pavilionul măreț al *Belgiei*.

Țéra asta e vie, acéstă a doua Franciă, cât e de mică, îșĭ ține rangul ei între marile puterĭ de veacurĭ. Pe acest locșor s'au încrucișat cele două dintâiŭ națiunĭ ale lumii: Francesii și Germanii.

Când o veḑĭ așa, atât de mică și atât de puternică, națiunea belgică, te întrebĭ: ce ar fi adĭ Europa, décă imperiul lui Carol cel mare ar mai fi durat o sută de anĭ după mórtea lui?

Prin mărimea sa și prin închegarea a două stilurĭ de tot diferite, te surprindea pavilionul statului *Monaco*.

Mic cât un județ, étă-l între marile puterĭ! Un stat fericit acesta! El îșĭ póte permite luxul unui astfel de palat, căcĭ are de unde cheltui și lumea adĭ nu întrébă cum ți-ai câștigat paralele.

Colecția de pescĭ, pe care a espus'o principele din Monaco în etagiul întâiŭ, era fórte interesantă. Te surprindea mai ales ce grașĭ erau pescii aceștia. Casina din Monte-Carlo se îngrijesce, ca sĕ fiă bine hrănițĭ!

Urméză celelalte state, între carĭ și *România*.

Când le vedeai așa, una lângă alta, palatele acestea, carĭ formau „*Strada Națiunilor*“, inima 'țĭ-era plină de admirațiă.

Pe cheiul Senei se plimbau alăturea ómenĭ, carĭ vorbiau trei-ḑecĭ de limbĭ diferite, toțĭ fericițĭ, că vĕd acéstă Europă mică și frumósă, acest „*clou*“ al esposiției, care a sciut sĕ întrunéscă într'un raiŭ al păcii tóte aceste, popóre, carĭ până acum se dușmăneau, se urau ca popóre, pe când fiă-care individ n'avea nimica împotriva vecinului sĕu.

Da, acesta e cel mai mare „*clou*“, cea mai mare minune a vécului.... *c'est pas sérieux*, *voyons!*

Pe când în fiă-care séră Anglia ilumina pavilionul ei hursuz, dând partea ei de lumină în aureola, care se forma de-asupra „Străḑii Națiunilor“, pe când între paviliónele coloniilor, Transvaalul arăta cum sĕ scóte aur în valóre de milióne în fiăcare an, — jos în Africa se stîngea de pe fața pământului un popor de eroi.

Pe când lumea curiósă intra în paviliónele fantastice de lângă Trocadéro, ca sĕ vadă pagodele chinezescĭ, la miaḑă-ḑi se rĕsboiau popórele, albii omorau pe cei cu fețele galbine, căcĭ nu voiau de bunăvoie sĕ priméscă credința, pe care nu-o avusese părinții lor, căcĭ aveau obrăznicia sĕ nu-lĕ lase pe strĕin sĕ le ia bogăția din casă.

Nu, de sigur n'a fost decât o înșelăciune acéstă „*rue des Nations*“, au fost de ipsos aceste palate, pe carĭ le credeai tăiate în stâncĭ, au fost o părere, o fantomă mincinósă, pe care acuma cei ce au ridicat'o se grăbesc sĕ o surpe, de frica unei palme de zăpadă, care le-ar dĕrîma palatele minciunĭ!

(Va urma).

vreme le succede acestora a linişti poporul furios. Astfel am perdut lupta. *Ea se putea câştiga numai cu vieţi perdute.* Alegerile urméză sub nelegiuirî ne mai audite. In localul de alegere comisarul Prokopowicz şi jandarmii lasă numai câte unul séu doi ţĕranî şi câte cincî şi zece jidanî. Lista e cetită alfabetic, pe fugă când au sĕ voteze Românii şi cu popasurî lungî când votéză duşmanii. La ai noştri le făgăduesce comisarul, că vor veni la rĕnd după cetirea listei întregî, de-odată însĕ se curmă alegerea la litera K. Erau 3 óre după amédĭ. Comisarul rĕmâne *mincinos.* Dr. Flondor, în urma acestei întêmplărî merge cu o deputaţiă de alegĕtorî la căpitanul şi cere ca comisarul sĕ-şî ţină făgăduinţa şi sĕ nu calce legea.

Căpitanul nu ascultă dorinţa deputaţiei. Din causa acésta d-l Dr. *Flondor demisionéză din comisia de alegere* şi protestând din rĕsputerî declară, că în contra volniciei numai cu volnicie ar puté isbuti. 204 alegĕtorî românî n'a fost lăsaţî la votare. In contra alegerii s'au făcut protest.

Indignarea şi amăraciunea tuturor acelora, carî mai au un picuş de omeniă, nu numai a Românilor, este cumplită.

Dela Federaţiunea internaţională a studenţilor — secţia română. Pentru orientarea tuturor acelora, carî urmăresc cu interes şi bunăvoinţă participarea tinerimei române la Congresele internaţionale de studenţî şi în sînul federaţiunei internaţionale a studenţilor *„Corda Fratres“*, dăm loc următorului comunicat:

Problemele financiare, căror secţia română a federaţiunei „Corda Fratres“ a trebuit sĕ facă faţă în anii 1898, 1899, 1900, mulţumită însufleţirei şi spiritului de jertfă a publicului român, au fost resolvite în mod satisfăcĕtor pentru causă. O dare de sémă în acéstă privinţă va fi publicată în mod potrivit, de-odată cu un raport amĕnunţit şi documentat asupra activităţii secţiei române, îndată-ce direcţiunea secţiei române va dispune de tóte hârtiile şi datele trebuitóre pentru încheiarea acestui raport.

Alegerea de deputat în Beiuşiŭ.

Beiuşiŭ, Noemvrie 28 n.

Cine are poftă de a fi în curat cu moralul public şi în special cu crescerea politică a Bihorenilor, sĕ-şî iée ostenéla numai de a fi martor ocular la cutare alegere dietală din care-va cerc românesc al Bihorului. La o astfel de ocasiune va sĕ i-se presenteze în deplină esactitate desĕvêrşita degenerare, ce dominéză pe tot terenul, atât în sînul poporului, cât şi în al inteligenţei, décă de-altcum îţî va veni sĕ riscĭ numirea de „inteligent“ pe séma unor individĭ, a căror fapte numai motive morale şi liniamente inteligente nu posed, precum se va adeveri din cele ce urméză.

Fórte bine scim cu toţii, că guvernele maghiare dela începutul esistenţei lor şi până în diua de adĭ îşî forméză majoritatea covîrşitóre din dietă prin voturile câştigate şi stórse în tot chipul din ţinuturile locuite de naţionalităţî.

Ce ar fi sĕ fia urmarea firéscă de aci?

Aceea, care de mult şi la timpul sĕu ni-s'a impus nouĕ Românilor din partea conferenţelor nóstre naţionale, ca sĕ ne dăm în lăturî: şi fiind-că ni-s'a făcut imposibil de a-ne representa în faţa ţĕrii prin bărbaţî naţionalişti de ai noştri, cel puţin sĕ ne păzim de a da mână de ajutor şi sprigin decisiv acelora, carî ni-au confiscat până şi cele mai naturale drepturî.

Chiar de i-ar fi cuiva absolut necunoscute atarî decisiunî ale conferinţelor naţionale, mintea sănĕtósă îi va dicta sĕ procédă astfel şi sĕ nu comită unele fapte, carî nu numai prestigiul naţional, dér şi demnitatea de om i-o blaméză.

Dér décă un aşa numit „inteligent“ e în curat cu principiul acesta, nu e destul, ca singur sĕ-l urmeze, ci are sĕ convingă şi pe cei nesciutorî — massa poporului — despre datorinţa comună şi îi va combate într'acolo, ca şi aceştia sĕ fiă fidelî preţuitorî ai causei românescĭ. Şi cel-ce îşî ignoréză datorinţa în acéstă privinţă, nu póte conta la respectul cuvenit unui om conscienţios din partea conaţionalilor sĕi.

Ce sĕ dicem însĕ despre acei nemernicĭ, carî nu numai, că nu vor sĕ servéscă poporului cu clarificarea recerută, ci prin folosirea celor mai detestabile mijlóce caută a-l încurca pe acesta şi mai tare, conducêndu-l la calea rĕtăcirei şi a celei mai desastróse depravărî? Şi acésta pentru a-şî satisface interesele private ale lor!

Astfel s'a întêmplat cu ocasiunea alegerei de deputat în cercul Beiuşului!

In faţa locului vedeai sumedemii de alegĕtorî românî sub conducerea preoţilor şi învĕţătorilor, intonând ca după tact unele cuvinte de urare la adresa candidatului strĕin, cuvinte, despre rostul şi înţelesul cărora nicĭ măcar ideiă nu aveau.

Astfel ni-se va pune întrebarea, că dér ce motiv au avut acei alegĕtorî sĕ esecuteze un act, a căruia însemnătate séu neînsemnătate nu o înţeleg de loc?

E fórte uşor rĕspunsul, dér tocmai aşa de trist tot-odată.

Ca sĕ vĕ clarificăm însĕ, suntem siliţî a nu acoperi nimic şi a trage vĕlul de pe rĕul esistent, ca astfel cunoscênd nĕcasul şi pe căşunătorii lui, sĕ scim, ce avem de-a stîrpi şi pe cine a sbiciuì. Vom rĕspunde decĭ:

Poporul de pe aicĭ într'atâta a devenit de depravat mai vêrtos în urma nepăsărei şi in genere chiar a cooperaţiunei unor conducĕtorî ai sĕi, încât de dorul unei sticle de vinars e gata a-se presenta până şi din cele mai marî distanţe pentru a-şî vinde votul sĕu de alegĕtor şi consciinţa sa de Român.

Şi o face acésta la impulsul şi sub dirigearea acelor preoţî şi învĕţătorî, carî formalminte se angajéză duşmanilor noştri de mórte sĕ le ajute la stîrpirea simţului uman şi a demnităţii naţionale din sînul acestui nefericit popor!

Când în faţa locului vedeam cetele de alegĕtorî românî purtând cu mare triumf vasele de rachiu pe umerî — recompensa votului şi consciinţei lor, — puneam întrebarea preoţilor, carî participau la alegere, că óre nu se ruşinéză de atâta scandal şi pierdare?

Rĕspunsul le era espresiunea celei mai pĕcătóse nepăsărî prin clătinarea din umerî şi prin nisce surîsurî pe cât de cinice, pe atât de revoltătóre. Un ţĕran mai de dai-Domne m'a clarificat însĕ.

— De unde cugeţî — îmî dise acesta — ca preoţii noştri sĕ se ruşineze de stricăciunea nóstră? Din contră, le pare bine. De pildă preotul din comuna mea obţine însu-şî cârciuma sătéscă. Sĕ vedĭ numai, şi mai vêrtos Dumineca, sumedenii de ómenî îmbĕtaţî în birtul lui şi de vinarsul mĕsurat de însu-şî preotul!

Fapte fiind aceste, cred, că e superflu a-le comenta mai departe.

Dér nicî în centre, adecă în oraşe, nu suntem mai bine representaţî. In Beiuşiŭ de pildă nu vei afla póte mai mulţî de trei Românî, carî sĕ ţină strîns la programul naţional.

Şi ce e mai revoltator, pe unii vestiţî pretutindenea pentru marele lor „romănism“, în momentul decidĕtor numai ce-i vedĭ participând la banchetur̂ aşa numite „patriotice“, pe urmă dându-şî votul pentr'un candidat séu altul, dintre carî unul e mai mare adversar la tot ce e românesc, decât celalalt.

Ba am ajuns deja acolo, încât chiar pe un individ destinat sĕ propage de pe catedră cultura naţională tineretului român, îl vedeai fraternisând până şi cu órdele 48-iştilor!

Ér un alt individ, nu mai puţin onorabil, căruia îi e încredută veghiarea asupra moralei şi cultivarea acesteia în sînul unui mare numĕr de tinerî românî, abstrăgênd dela împrejurarea, că din motivul mârşavelor interese private ale sale s'a angajat de cel mai ordinar denunţant al conaţionalilor sĕi, mai adauge şi la depravarea publică figurând *palam et publice*, ca un corteş de căpetenie şi absentând în calitatea acésta sĕptĕmânî întregî dela postul, de care de alt-cum e cel mai nedemn.

Fórte bine vor sci atât respectivii, cât şi forurile competente, ce am sulevat şi despre cine e vorba. Şi décă nu fac aci numirî directe, acésta simplamente din motivul, că scandalul atât e de ruşinos, încât mai 'nainte de a-l desvĕli în public, vin a atrage atenţiunea celor competenţî, ca sĕ grăbéscă neamânat sanarea, respective stîrpirea rĕului pe căile, ce le stau la disposiţie, şi sĕ nu aştepte erupţiunea sentinţei opiniunei publice.

Fiă sigurî însĕ cei competenţî, că întru cât nu se vor întêmpla cât mai curênd disposiţii corespundĕtóre în cestiune, nemijlocit şi fără cea mai mică reservă se va trage vĕlul înaintea publicului de pe cei pĕcătoşî.

D. Lascu.

Misiunea lui Krüger.

Cu marî speranţe a plecat bĕtrânul preşedinte *Krüger* în Europa, dér cu desamăgirî şi mai marî se va reîntórce în nenorocita lui patriă.

După primirea strălucită, ce i-s'a făcut în Francia, Krüger luându-şî drumul spre Germania a ajuns în Colonia, de unde avea de gând să mérgă la Berlin. In *Colonia* însĕ a primit scirea, că *Impĕratul Wilhelm nu-lva primi.* Supremul mareşal de curte al împĕratului i-a dat următórea telegramă:

„Majestatea Sa împĕratul regretă *mult, că disposiţiunile luate deja îl împedecă de a primi acum pe preşedintele Krüger*“.

Telegrama a primit'o întâiŭ secretarul lui Krüger, *Höwen*, cere a şi plecat alaltăeri din Berlin.

Acest refus l'a impresionat pe Krüger estraordinar de penibil. O telegramă din Colonia dice, că refusul împĕratului a produs mare nemulţămire la poporaţiune, care se va resimţi anî de-arêndul în politica internă a Germaniei.

Din *Bruxella* se telegraféză, că deşi agenţia transvaaliană are încă speranţe în viitor, totuşî refusul împĕratului Germaniei zădărnicirea călĕtoriei la Berlin, este cea mai cumplită desamăgire. De-odată cu acésta s'a *zădărnicit şi acţiunea reginei Wilhelmina a Olandei*, după-ce ea nu mai póte conta la sprijinul Germaniei, ér Krüger nu mai póte face acuma alt-ceva, decât sĕ mérgă la *Haga* şi se aştepte acolo viitórea desfăşurare a evenimentelor pe câmpul de luptă din Africa sudică.

Agentul transvaalian din Bruxella vestesce *urbi et orbi*, că visita lui Krüger la împĕratul Wilhelm era lucru definitiv stabilit; în momentul din urmă însĕ ea a fost zădărnicită *prin intervenirea Engliterei*, care a ameninţat, că va lucra în contra intereselor germane în China, decă împĕratul va primi pe Krüger.

*

După cum se telegraféză din Colonia, *Krüger* va pleca de acolo mâne Joi spre Haga. De aicî va merge la *Petersburg*, apoi îndĕrĕt la *Viena* şi *Roma.*

*

O telegramă din *Petersburg* dice, că *Krüger nicĭ în Rusia nu va afla alt-ceva, decât simpatii platonice.*

*

Pressa englesă cântă imnurî de laudă împĕratului Wilhelm pentru refusul, ce l'a dat lui Krüger. „Daily Telegraph“ scrie, că pasul acesta al împĕratului va grăbi încheierea rĕsboiului şi Krüger se va convinge, că unica soluţiune a conflictului nu póte fi alta, decât desăvîrşita capitulare a trupelor bure, carî se luptă încă.

*

Documentele lui Krüger. Se scie, că Krüger a adus cu el documente sdrobitóre pentru Chamberlain, ministrul coloniilor englese. Intr'o şedinţă ţinută în hotel Scribe sub-presidenţia lui Krüger — spun unele diare francese — s'ar fi fixat termenii unui memoriŭ adresat preşedintelui Republicei francese şi acompaniat de óre-care piese alese din documentele în cestiune

*

A produs mare sensaţie declaraţia diarului oficial german *„Berliner Neuesten Nachrichten* că la 1896 după invasiunea lui *Jameson,*“ Germania a voit sĕ triméţă ajutor Transvaalului, dér Portugalia s'a opus la trecerea trupelor şi Francia a voit sĕ ajute în mod secret pe Anglia contra Germaniei.

SCIRILE DILEI.

— 22 Noemvrie v.

Monument luì G. Bariţiu. Precum comunică „Tribuna“ din Sibiiu, d-l Iosif *Sterca Şuluţiu* membrul în comitetul central al „Asociaţiunei“, a adresat acestui comitet o propunere în scris în cestiunea ridicării unui monument lui *George Bariţiu.* In propunerea sa d-l Şuluţiŭ dice, că sunt deja 8 anî de când G. Bariţiu îşî dórme somnul de vecie în cimiteriul gr. cat. din Sibiiu, fără de a avé ca semn visibil măcar o cruce, cum are cel de pe urmă muritor. Ideia ridicării unui monument a comunicat'o propunĕtorul cu mai mulţî domnî din comitetul central al „Asociaţiunei“ şi toţî consimt, difer însĕ în privinţa esecutării planului. D-l Şuluţiu crede, că orî-ce modalitate de esecutare s'ar primi, sĕ fiă pusă la cale de comitetul central, spre care scop d-sa supune afacerea acésta aprecierii comitetului central al „Asociaţiunei“ cu rugarea sĕ se pună la ordinea dilei în proxima şedinţă. După cum spune „Tribuna“ comitetul se va şi pronunţa în proxima şedinţă asupra acestei propunerî.

Dela Academia română. Vinerî a ţinut şedinţă publică Academia română. D-l Dr. Victor *Babeş* a făcut o comunicare Academiei, despre cunoscinţele nóstre asupra turbărei la sfîrşitul véculuì al XIX-lea. In comunicarea sa conferenţiarul a ţinut sĕ releveze cunoscinţele, pe care le a avut lumea savantă înaintea descoperirei lui Pasteur. Cu o competinţă deosebită conferenţiarul a evocat pe ilustrul bacteriologist, care, ca nimenî altul, prin vaccinaţiunile antirabice, a devenit cel mai mare binefăcĕtor al omenirei. Terminând, d-l Dr. Babeş şî-a manifestat dorinţa, ca primăria Bucurescilor împreună cu guvernul ţĕrei sĕ ia de urgenţă mĕsurile cele mai rigurose de poliţiă sanitară prin mijlocul cărora vom reuşi a stîrpi cânii vagabundĭ din mijlocul cărora se ivesc cele mai dese casurî de turbare. In fiă-care an mor în România numĕróse persóne atinse de turbare; institutele antirabice singure, nu pot împiedeca aceste nenorocirî, deóre ce nu toţî muşcaţii vin a-se supune tratamentului antirabic, aşa că numai stîrpirea cânilor vagabundĭ, va puté fi de adevĕrată utilitate publică.

Conferenţa d-lui Haşdeu. Liga culturală a fixat diua de 7 Februarie pentru începerea conferinţelor la Ateneu. Prima conferenţă — serie „Apĕr. Naţ.“ — se va ţiné în acea di de către d-l B. P. Haşdeu, care va vorbi despre „Noi şi Bulgarî“. D-l Haşdeu va dovedi în acéstă conferenţă, că propriu dis poporul bulgar este compus din două rasse deosebite slavă şi tătară, şi influenţa culturei rusescĭ asupra acestor două rase. Va face o paralelă între Bulgar Român din ţéra românéscă, bucovinean, macedonean, basarabean, transilvănean şi Românul din Negotin (Sesliv).

„Dealul Cumetriei“ societate din Bucurescĭ a Românilor din comuna *Vlădenî* (Transilvania) a aranjat — după cum ni-se scrie — Dumineca în 12 Noemvrie st. v. un bal poporal, în sala frumósă a teatrului *„Dacia“*, pentru sporirea fondurilor sale. Balul a succes fórte bine, atât din punct de vedere moral cât şi material. A asistat lume multă şi s'a petrecut voios până în dorî de di. Comitetul societăţii merită tótă lauda pentru zelul şi activitatea ce desfăşură pentru a ridica societatea în fruntea căreia e pus, la nivelul cuvenit. In special e de amintit d-l *M. I. Stoenescu* energicul preşedinte şi vrednicii sĕi tovarăşî: domnii *Nistor Balcăş* vicepreşedinte şi *Zaharie Lalu* secretar. Incassările balului se urcă la suma de 750 lei. —

Societatea pentru cultura şi literatura română în Bucovina a ţinut Dumineca trecută o adunare generală estraordinară. Adunarea a primit invoiala propusă de comitet cu dómna Semaca, sora defunctului Semaca, care a lasat prin testament tótă averea sa societăţii, apoi a aprobat şi raportul comitetului relativ la adaptările făcute în palatul naţional, cerênd la punctul acesta mai mulţî membri deslușirî în diferite cestiunî. La punctul din urmă, eventualii, a venit érăşî vorba despre internatul român şi despre stările în el, desbătêndu-se despre ele în mod fórte detailat. Şi spre a mulţămi publicul român şi spre a-l puté ţiné tot-deauna în curent cu starea materială a internatului, pentru care contribue întréga Bucovină, s'a decis unanim, ca comitetul sĕ escrie imediat concursul pentru ocuparea postului de administrator, care va fi îndătorit sĕ îngrijéscă cu cea mai mare luare aminte de afacerile

bănescĭ sub controla comitetului. Adunarea acésta este prima, care s'a ţinut acuma în casa naţională, în odăile frumóse şi largĭ ale societăţii, după cum merită sĕ-le aibă cea mai înaltă societate culturală din Bucovina.

Jubileul universităţii din Cernăuţĭ. D-nii D. A. Sturdza şi Onciul, profesor universitar, au luat parte la serbările pentru aniversarea de 25 anĭ a Universităţei din Cernăuţĭ ţinută în 2 Decemvrie. D. A. Sturdza ca delegat al Academiei Române, ér d. D. Onciul ca delegat al Universităţei din Bucurescĭ.

Slovacĭ în contra maghiarisării. In timpul din urmă s'a observat o mare nemulţămire printre Slovacii evangelicĭ din Sarvas. Sàmbătă 20 din ei *şi-au părăsit confesiunea* din causă că cu forţa au întrodus limba maghiară în serviciul divin. — Limba maghiară i-a făcut adecă *neconfesionalĭ.*

Liniă telefonică între Budapesta-Clujiŭ-Braşov. Ministrul ung. de comerciu a încunosciinţat Camera de comerciŭ şi de industriă din loc, că în anul viitor linia telefonică sud-ostică din Clujiŭ se va prelungi până la Braşov şi Predeal. Legătura cu Sibiiul se va face numai în anul 1902. Prin acésta oraşul Braşov, va fi în legătură telefonică cu centrele mai însemnate ale Europei de mijloc.

„Cavalerii şi patrioţii“. Sub titlul acesta a publicat fóia socialistă „*Népszava*“ din Budapesta un articul despre dietă şi despre comisiunea de incompatibilitate. Procuratura a aflat că prin articulul acesta s'ar calumnia dieta şi a dispus confiscarea tuturor esemplarelor din numĕrul respectiv al foii; a cerut tot-odată dela dietă sĕ-i dea împuternicire de a porni proces de pressă contra lui „Nepszava“. Comisiunea justiţiară a camerei a decis deja în sensul acesta.

Firczak şi liturgia maghiară. Episcopul rutén *Firczak* din Muncaciŭ a dat dĕunădĭ o pastorală prin care ia posiţiă faţă de „agitaţiunile“ contra limbei liturgice maghiare. Foile unguresci laudă pe „patriotul“ episcop şi-l îndémnă sĕ fiă totdéuna la culmea cerinţelor „patriotismului maghiar“.

Deschiderea teatrului din Lugoş. Sâmbăta trecută s'a inaugurat în Lugoş noua casă a teatrului orăşenesc. La festivitatea de inaugurare au participat toţĭ membrii representanţei oraşului, între carĭ şi P. S. S. episcopul Dr. D. *Radu* — aşa spun foile unguresci. Aceleaşĭ foi mai spun că din partea Românilor (??) a luat cuvêntul Virgil *Tomiciu* sĕrbătorind printr'o vorbire însemnătatea acestui „eveniment cultural“ şi esprimând dorinţa, că precum „în urma concordiei dintre tóte naţionalităţile s'a ridicat acest templu al muselor, aşa sĕ fiă el prin tóte timpurile un gaj al păcii poporaţiunei comitatului şi oraşului.“ Séra s'a dat o representaţiă festivă arangeată de Reuniunile de cântărĭ: maghiară germană şi română.

Cine va fi „podesta“ în Fiume? Ḑilele viitóre se va face alegere de *podesta* (primar) în Fiume. Se ḑice, că partida autonomistă fiumană va realege pe *Meylender*, dér el fiind îngreunat cu prea multe afacerĭ, va dimisiona şi probabil, că se va alege bĕtrânul *Ciotta.* Ungurii privesc şi ei cu deosebit interes la acésta alegere.

Promoţiune. Ni-se scrie din Clujiŭ, cu 1 Dec. n.: Aḑĭ la universitatea de aicĭ a fost promovat la gradul de doctor în sciinţele juridice, tinĕrul de marĭ speranţe *Georgiu Măcelariu*, care e de origine din comuna Miercurea, comitatul Sibiiului.

Esundarea Tibrului. Din Roma se vestesce, că Tibrul a esundat pricinuind pagube insemnate. Regele şi Regina au eşit alaltaerĭ după amiaḑĭ sĕ privéscă teritoriul esundat. Poporaţiunea li-a făcut ovaţiunĭ.

Furtunĭ pe mare şi esundărĭ. Viforele pe marea Adriatică încă nu s'au liniştit. După o scire mai recentă din Veneţia, o furtună grozavă a fost pe marea Adriatică. Ea s'a întins asupra întregei Italie. Au fost marĭ esundărĭ în Roma, Genua Florenţa, Ravena, Bologna etc. In Genua a fost demolată o casă cu etagiu, la care lucrau acum. Din norocire, muncitorii s'au refugiat la timp. Din causa esundărilor în multe locurĭ a lunecat pământul, omorînd mai mulţĭ ómenĭ şi împedecând comunicaţia pe linia ferată. Se mai scrie, că vaporul unguresc „Alex. Hegedüs“ în calea sa dela Veneţia spre Fiume, în urma viforului, s'ar fi cufundat. Scirea acésta aşteptă încă confirmare.

Guvernorul Poloniei rusescĭ, prinţul Alexandru *Imeritinsky*, a rĕposat Vinerĭ séra în Varşovia. Imeritinsky era membru a unei familii princiare rusescĭ cu trecut fórte îndepărtat şi se bucura în mare mĕsură de graţia Ţarului. Când a fost numit guvernator, Polonii l'au primit destul de bine şi priveau cu marĭ speranţe la activitatea lui. Speranţele acestea însĕ nu s'au realisat. Imeritinsky era în primul rênd soldat şi îşĭ esercita puterea de guvernor cu cea mai strictă rigóre.

Sarea românéscă în Serbia. Din Belgrad se telegraféză, că administraţia Regiei monopolurilor a prelungit pentru opt anĭ contractul de furnisarea sărei din România, cu o nouă clausă, prin care se asigură Serbiei o economiă anuală de 300 mii de francĭ în aur.

Pentru o librăria impreunată cu neguţătorie de hârtie, recuisite de scris etc. — în provinciă se caută un librar ajutător (comis) tînĕr, Român, care sĕ fie iniţiat şi în ale neguţătoriei de hârtiă etc. Dela respectivul se cere cunoscinţa limbelor: română şi maghiară în vorbire şi scriere. Preferiţĭ vor fi aceia, carĭ pricep şi limba germană. Pentru informaţiunĭ a se adresa la Administraţia ḑiarului nostru.

Fond de 20 banĭ pentru acuirarea unei hale de vênḑare.

Din Sibiiu ni-se scriu următórele: Cum „*Reuniunea sodalilor românĭ din Sibiiu*“, cea mai veche instituţiune de acest fel la noi, nu dispune de un local propriu pentru ţinerea şedinţelor, pentru bibliotecă, pentru cetit, pentru instrucţia în cântărĭ, cum şi pentru o eventuală scólă de adulţĭ, comitetul Reuniunei, la propunerea presidentului *Vic. Tordăşianu*, a intemeiat *un fond de câte 20 banĭ*, la care se contribue în mod benevol toţĭ amicii şi binevoitorii causei meseriaşilor românĭ. Cu banii astfel adunaţĭ se va acuira un local propriu şi cu timpul se va face şi o halâ de vêndare pentru meseriaşii românĭ din Sibiiu.

Cu plăcere constatăm, că din cei câte 20 banĭ, ce s'au vĕrsat până acum în acest scop — fondul a ajuns la aprópe 200 coróne. Este laudabil, că ideia contribuirilor a încălḑit până şi inimile ţĕranilor noştri din apropiere şi din depărtărĭ. Drept dovadă despre acésta lăsăm se urmeze următorul comunicat al comitetului Reuniunei amintite:

„Cu preţul câte a unei cărămiḑĭ la localul, cu halâ de vênḑare, ce se intenţionéză a-se acuira pe séma „Reuniunei sodalilor românĭ din Sibiiu“ au binevoit a contribui următorii locuitorĭ din Tilişca, din carĭ cea mai mare parte economĭ, cărora li-se cuvine tótă lauda, şi anume: Petru Juga sen. adm. protop., Petru Juga jun preot, Valeriu Milea notar, Ioan Iosof preot, Ioan Juga funcţionar, Nicolae Juga, Vasile Juga, Simion Rodeanu, Savu Fracea, George Bratu, Pantilimon Banciu, Simeon Grigorescu, Nicolae Răceu, Ilie Rodeanu, Toma Stancă, Ioan Poiană, Ioan Mănese, Teodor Stoia, Ioan Borcea, Mărtin Bratu, Avram Bunea, Dumitru Bunea, Ioan Bumbea, Ştefan Bratu, Dionisie Banciu, Simeon Banciu, Constantin Bunea, George Banciu, Pantelimon Banciu, Pavel Banciu, Vasilie Miclăuş, Ioan Miclăuş, Ioan Mănig, Constantin Mihaiu, Constantin Trihenea, Dumitru Suroiu, Ilie Stancă, Ioan Stoica, Ioan Hînsa, Daniil Iosof, Aleman Costea, Ioan Voicu, Ioan Răceu, Petru Laţa, Teodor Popa, Petru Opriş, George Dancu, Gligor Popa, Ioan Zeicu, Petru Băişan, Ioan Nan, Gligor Câmpean, Petru Crăciun, Dumitru Nan, Dumitru Banciu, Ilie Stirban, Dumitru Hînsa, Ioan Bratu, Ioana D. Iosof, Maria C. Popa, Paraschiva S. Bratu, Elisabeta P. Banciu şi Ana Bunea. In total 12 cor. 60 banĭ.

Convocare.

Adunarea de tómnă a învĕţătorilor din despărţĕmântul Oraviţa, diecesa Caransebeşului, se convócă prin acésta pe Joi, 30 Noemvrie (13 Decem.) 1900 la 9 óre în şcóla română din Oraviţa mont. pe lângă următorul

Program: 1). Deslegarea logică a temelor din Aritmetică, prelegere practică de G. Dragoescu. 2). Deschiderea adunăriĭ şi cetirea circulariului comitetului central. 3). Reconstituirea despărţĕmântului pe an 1901. 4) .Recensiune asupra prelegeriĭ ţinute 5). Disertaţiunĭ. 6). Incassarea taxelor curente şi restante. 7). Designarea locului şi a temelor pedagogice pentru adunarea de primăvară. 8). Propunerĭ 9). Alegerea comisiuniĭ autenticătóre.

Oraviţa mont. în 15 (28) Nov. 1900.

Nicol Baiaş secretar. *I. Trăilŭ* preşedinte.

NECROLOG. Subsemnaţiĭ cu inimă adênc întristată anunţă tuturor cunoscuţilor mórtea prea timpurie şi neaşteptată a mult regretatului şi iubitului lor soţ, tată, frate, cumnat şi socru ***Sebastian Henzel***, întêmplată la 2 Decemvrie st. n. la órele 10 diminéţa, care, după un morb scurt, dér greu, în al 65-lea an al vieţiĭ şi al 38-lea al fericitei sale căsĕtoriĭ, împărtăşit fiind cu sfintele taine, şĭ-a dat nobilul sĕu suflet în mânile cerescului Tătă.

Rĕmăşiţele pământescĭ ale scumpului decedat se vor aşeḑa spre odihnă vecĭnică, Marţĭ, în 4 l. c. la órele 2 p. m. din locuinţa Quergasse nr. 7. în cimiterul gr. or. Pórta-Turnului.

Sibiiu, în 3 Decemvrie st. n. 1900.

Fie-i ţĕrîna uşóră şi memoria binecuvêntată!

Roza P. Henzel, soţiă. Aurelia fiică. Valeriu, Basiliu şi soţia Elena násc. Gelculescu, Sabin, Nicolae, fii şi noră. Elena mărit. Gendel, Iulia mărit Margineanu, Roza mărit Deceanu, surorĭ.

ULTIME SCIRI.

Viena, 4 Decemvrie. O telegramă sosită din *Sofia* anunţă, că Sobrania a adoptat rĕspunsul la Mesagiul Tronului, relevând relaţiile amicale ale Bulgariei cu Turcia şi corectitudinea (!) procederei guvernului în conflictul cu România. Sobrania a votat în unanimitate convenţia vamală cu Turcia.

Viena, 4 Decemvrie. Miercurĭ se va da aicĭ în onórea lui Krüger şi a Burilor o mare serbare. Cu acéstă ocasiune se vor descoperi două darurĭ pentru Krüger, adecă 2 stégurĭ bure de mare preţ brodate cu aur şi o adresă de omagiu, acoperită de 500 mii de iscăliturĭ, şi care e pusă într'o cutiă artistic lucrată. Apoi Vienesii vor mai dărui lui Krüger şi două aquarele cu episóde din rĕsboiul Transvaalului.

Bruxella, 4 Decemvrie. S'au pornit deja tratărĭ diplomatice, ca Krüger sĕ fiă primit de Ţarul Rusiei. — Primirea din Haga nu va avé caracter oficial.

Colonia, 4 Decemvrie. Erĭ au fost aicĭ marĭ demonstraţiunĭ în contra consulatului engles.

Londra, 4 Decemvrie. Lui „Standard“ i-se anunţă din Tien-Cin cu data de 2 l. c.: Poporaţiunea este făcută atentă prin placate, că e în ajun isbucnirea unei rĕscóle nouĕ în contra strĕinilor. In China întrégă s'au format trupe de voluntarĭ, carĭ primesc arme şi muniţiunĭ dela guvernul chines.

Londra, 4 Decemvrie. *Africanderii* pregătesc o demonstraţiă pentru independenţa Republicelor sud-africane. Generalul bur Dewet a silit pe generalul Knox sĕ libereze trecĕtorile fluviului Oranje.

Berlin, 4 Decemvrie. Unii politicianĭ vor interpela în „Reichstag“ asupra interḑicerei autorităţilor din Colonia de a primi pe Krüger. Cabinetele Triplei-Alianţe au discutat cestia plănuitelor visite ale lui Krüger în capitalele lor. In urma acestor discuţii preşedintele Transvaalului a renunţat de a se duce sĕ visiteze Roma şi Viena.

Londra, 4 Decemvrie. Lordul Roberts va fi numit duce şi parlamentul îi va vota o dotaţie de 100 mii lire sterline, ca recompensă pentru serviciile aduse de el în Africa de sud.

Viena, 4 Decemvrie. „Neues Wiener Tageblatt“ publică o telegramă din Bucurescĭ în care se spune, că a fost semnată convenţia pentru vinderea terenurilor petrolifere ale Statului român cătră compania „Oil“.

DIVERSE.

Scrisórea lui Christos cătră regele Armeniei Abgar. Printre archeologii creştinĭ a produs mare surprindere scirea, că în Efes s'a aflat un rescript vechiŭ, adresat de regele Armeniei Abgar cătră Christos. Invĕţaţii discută acum asupra autenticităţii acestui rescript şi a rĕspunsului, ce l'a dat Christos amintitului rege. Istoriografii armenĭ, mai ales Moise din Chorenea, spun, că Christos a aflat mulţĭ aderenţĭ şi în Armenia, şi că regele de atuncĭ Abgar a trimis o deputaţiune în Ierusalim la Christos cu un rescript, în care ḑice:

„Am auḑit despre tine şi despre vindecările ce le facĭ fără doftorii. Se ḑice, că orbilor le dai vederea, schiopilor umblarea şi alungĭ spiritele necurate. Vindecĭ pe aceia, carĭ s'au chinuit în bóle lungĭ, ba înviezĭ chiar şi morţii. Tóte acestea le-am auḑit despre tine şi mi-am ḑis: séu că eştĭ Dumneḑeu, şi scoborîndu-te din ceriŭ facĭ acestea, séu eştĭ fiiul lui Dumneḑeu, care facĭ acestea. Ţĭ-am scris dér şi te rog, sĕ ostenescĭ a veni la mine şi a mĕ vindeca din bóla în care sufer. Am mai auḑit, că Jidovii murmură contra ta şi vor sĕ te chinuéscă. Eu însĕ am un mic oraş, care va fi de ajuns pentru noi doi“.

Isus Christos sĕ fi rĕspuns următórele prin apostolul Toma:

„Fericit acela, care crede în mine fară a mĕ vedé, fiind-că despre mine este scris, că: „Cei-ce mĕ vor vedé pe mine, nu vor crede în mine, ér cei-ce nu mĕ vĕd, vor crede“. Cu privire la ceea-ce mi-ai scris, îţĭ rĕspund: Trebue sĕ implinesc aicĭ totul pentru ce am fost trimis. Când voiŭ împlini tóte, voiŭ merge la acela, care m'a trimis. Si décă mĕ voiŭ fi dus, dintre învĕţăceii mei voiŭ trimite unul, care sĕ-ţĭ vindece durerile şi sĕ dea viéţă ţie şi acelora, carĭ sunt cu tine“.

Postă-fonograf. Revista „Phonographische Zeitschrift“ din Berlin în numĕrul sĕu din urmă aduce scirea despre o nóuĕ şi interesantă inovaţiune. Anume la oficiul postal din Mexico s'a înfiinţat aşa numita secţiă de corespondenţă fonografică, care are de scop, ca şi analfabeţii sĕ potă corresponda. Corespondenţa acésta se face astfel: la un oficiu postal vorbesce o persónă nesciuitóre de carte, după acésta placa se trimite la celalalt oficiu postal, pentru care e destinată scirea şi acolo cu ajutorul fonografului adresatul îşĭ aude scirea primită.

Proprietar: ***Dr. Aurel Mureşianu.***
Redactor responsabil: ***Gregoriu Maior.***

Dela „Tipografia A. Mureşianu" din Braşov.

se pot procura următórele cărţi:

Scrierĭ istorice.

Memorii din 1849–49 de *Vas. Moldovan*, fost prefect al Legiunei III în 1848—49. Preţul 50 cr. (cu posta 55 cr.)

„Ţéra nóstră". Descrierea părţilor Ardealului dela Mureş spre miadă-di şi valea Murĕşului, de *Silvestru Moldovan*, — e o scriere unică în felul sĕu, atât de călduros apreţiată de întréga diaristică română. Cu deosebire din bibliotecile poporale ea n'ar trebui sĕ lipséscă. Preţul 1 fl. (cu posta 1 fl. 10 cr).

„Pintea Vitézul", tradiţiunĭ, legende şi schiţe istorice, de *Ioan Pop-Reteganul*. Cea mai completă scriere despre eroul Pintea. In ea se cuprind fórte interesante tradiţiunĭ şi istorisirĭ din tóte părţile, pe unde a umblat Pintea. Preţul 20 cr. (cu posta 23 cr.)

„Românul in sat şi la óste" Acesta este ritlul unei nouĕ cărticele, ce d-l *Ioan Pop Reteganul*, cunoscutul şi meritatul nostru scriitor poporal, a dat literaturei române. Preţul 10 cr., cu posta 13 cr.

„Colonel David baron Urs de Margina la Solferino şi Lissa", interesanta şi eminenta conferenţă, ce a ţinut'o d-nul colonel c. şi r. *Francisc Rieger* anul trecut în reuniunile militare dela Braşov şi Sibiiu. Broşura conţine şi două portrete bine reuşite ale baronului Urs, unul din anii de mai înainte, când încă era major, ér altul din timpul mai recent; mai conţine şi o hartă a Lissei, cum şi ilustraţiunea mormêntului eroului nostru. Preţul 40 cr. (plus 3 cr. porto.)

„Reflexiunĭ fugitive" la cap. I din cartea lui Dr. Rethi Laszlo întitulat „Azs olah nyelv és nemzet megalakulàsa", ăcrisă de Arghirobarb. Preţul 40 banĭ.

„David Almăşianu", schiţe biografice de *Ioan Popea*. Broşura acésta, presentă şi multe momente de însemnătate istorică Preţul 30 cr. (cu posta 33 cr.)

„Povestea unei corône de oţel", *G. Coşbuc*. In istoria acésta ni-se arată oglinda viuă a faptelor măreţe, prin carĭ a trecut România până a ajuns la independenţă, Scenele ce se descriu din râsboiul pentru neatârnare, sunt la culme mişcătóre şi însufleţitóre. Cartea e provĕdută cu numĕróse portrete şi ilustraţiunĭ. Preţ. 75 cr. (cu posta 80 cr.)

„Rĕsboiul pentru neatĕrnae, de *George Coşbuc*", o carte nu numai cât se póte de interesantă, bine scrisă şi atrăgĕtóre, dér tot-odată şi cea mai eftină între cărţile românescĭ, apărute până acum. Un esemplar în format mare 8⁰ de *283 pagine* numai 50 cr. (porto 55 cr.).

Istoria tumii, „tălmăcită de preotul *Constantin Morariu* din cartea nemţéscă a D-rului Th. B. Weltar. Partea I şi II, fiăcarei parte câte cu 50 cr. (cu porto 55 cr.

Zarandul şi munţii apusenĭ ai Transilvaniei, descriere de *Silvestru Moldovan*. Cu 9 ilustraţiunĭ şi o schiţă. E o carte tot atât de preţiósă şi rară în felul sĕu, ca şi cea dintâiŭ. Recomandàm şi acéstă carte pentru bibliotecile poporale, cum şi pentru toţĭ Românii, carĭ vor sĕ-şĭ cunóscă ţéra şi némul lor. Preţul 1 fl. (cu posta 1 fl. 5 cr).

*

Pentru pregătirea bucatelor si atrage atenţiunea familiilor române asupra folositórei cărţĭ întitulate: *„Bucătărésa naţională"*, carte de bucate a bucătăriei române, francese, germane, şi ungare. E tipărită la Braşov de rĕposatul librar I. C. *Hintescu* şi la compunerea ei şĭ-au dat concursul şi unele dame distinse şi harnice române de pe atuncĭ. Până adĭ cartea a rĕmas cea mai bună şi bogată în felul sĕu. Felul bucatelor sunt înşirate tóte în ordine alfabetică după numele lor. Sunt în numĕr de vre-o 1620, ér cartea conţine peste 700 pag. format mare cuart. Limbagiul e uşor, aşa că nu-i român care sĕ nu l pricépă. Costă numai cor. 1 60 plus 40 banĭ spese postale.

Nr. 18294 -1900.

PUBLICAŢIUNE

Mercurĭ în 12 Decemvrie 1900 la 10 óre a. m. se va ţiné în localul oficiului economic al oraşului Braşov, licitaţiune cu oferte în scris spre a da cu arendă locurile de pe piaţele publice orăşenescĭ pentru aşedarea stâlpilor şi tablelor pentru anunciurĭ pe timpul dela 1 Ianuarie 1901 până la 31 Decemvrie 1915

Amatorii de asemenea întreprise au până la óra sus indicată, a-şĭ substerne la oficiul economic orăşenesc ofertele în scris, sigilate şi provĕdute drept vadiu cu suma de 10% din arenda anuală ce va oferio; ofertele au sĕ conţină declaraţiunea, că oferentul cunósce condiţiunile de oferte şi ale contractului şi că se supune acelora fără nicĭ o reservă.

Condiţiunile ofertelor şi ale contractului fie-care le póte lua în vedere păna la termenul ficsat în localul oficiului în decursul órelor de funcţiune.

Braşov, în 27 Noemvre 1900.

1180,1—2 *Magistratul orăşĕnesc.*